

**There is a crack in everything,
that´s how the light gets in”**

**”You can add up the parts,
but you won´t have the sum“**

**Leonard Cohen
Anthem, 1992**

**9. Nordiske Kongres i Familieterapi
Visby, Sverige**

Symposium:

**“At arbejde med de største forskelle
–
arven efter Bateson”**

**“The promise of transdisciplinarity”
Alfonso Montuori 2005**

**Gregory Bateson, antropolog,
kommunikationsforsker, biolog:
Steps to an ecology of mind
Mind and nature
Angels fear**

Transdisciplinær videnskabstradition

**Helhed som mere end summen
af de enkelte dele**

Objektivitet er en illusion

Betydningen af kontekst

Udforskning af (egne) grundantagelser

**Kreativiteten, der kommer ud af, at tilsyneladende
modpoler kun eksisterer i kraft af hinanden**

**Bio-psyko-social forståelse og tilgang –
bevægelserne er afgørende**

Den samskabende proces

**Møde folk som dem, både de og vi
er på vej til at blive, det vi opdager
hos hinanden.**

**Enhver udforskning indeholder en udforskning
af egne forforståelser og grundantagelser**

**Invitationen til selv at lære noget, der
rækker ud over det, man havde forventet.
Ikke forstå for hurtigt**

**Antropologisk nysgerrighed kræver
oplevelse af tryghed, ikke afmagt**

**Børne- og ungdomspsykiatri –
nye perspektiver og uanede muligheder**

Diagnosen som udvalgt øjebliksbillede

**Begreberne psykisk sygdom og handicap
får ikke øje på børns og unges invitationer
til deres omgivelser**

Et bio-psyko-socialt perspektiv

**Sætter fokus på samspillet, dvs.
helheden som mere end
summen af de enkelte dele**

**Medfører en anden
biologisk opmærksomhed,
der åbner for helt anderledes
handlemuligheder end et
fokus på handicap og begrænsninger**

**Målet er bio-psyko-social udvikling,
Ikke reduktionistisk fokus på normalitet**

**Udviklingssyn versus mangelsyn,
bevægelserne er afgørende**

**Evidensbaseret praksis er blevet et
politisk-økonomisk styringsredskab
("accountability")**

**Foretrukken, ikke absolut viden
Farerne forbundet med evidenshierakiet**

**Det kliniske skøn i mødet med den anden båret af
en tydelighed med, hvilken viden der privilegeres**

**Dilemmaerne forbundet med manualer
(Hvad stiller vi op med dem?)**

Moderne hjernevidenskab

**Hjernen er plastisk og dermed med
uandede udviklingsmuligheder**

**Hjernen udvikler sig i kraft af det sociale samspil
i de afgørende relationer.**

Passivitet er kvælende for udvikling.

**Spejlnervecellerne er afgørende for
vores tro på de uandede muligheder.**

**Sammenhænge er altid komplekse
– forestillingerne om fremtiden –
adskille temaerne om skyld og ansvar**

**Dilemmaerne forbundet med
det biologiskes og det kognitive forrang**

**Eksekutive vanskeligheder må forstås som
indlejret i identitetsmæssige narrativer –
og dermed del af en meget større helhed**

**Helhed som mere end summen af de enkelte dele
Udvikling sker ikke blot som træning
Det kreative samspil mellem delene, båret af
troen på de uanede udviklingsmuligheder**

**De særlige etiske forpligtelser i forbindelse
med enhver undersøgelse:**

Fremtrædelsesform og udvalgt øjebliksbillede

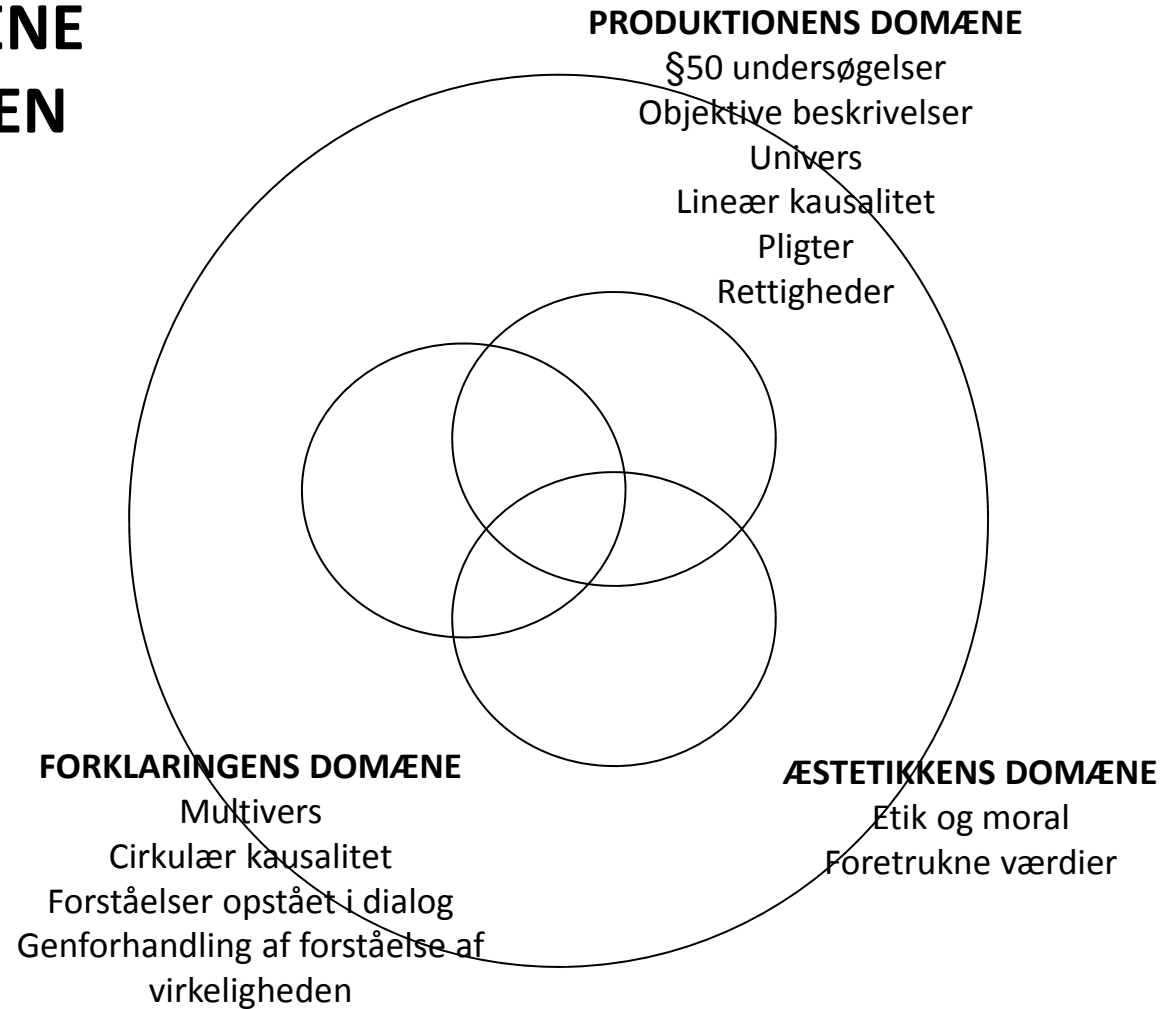
Det problematiske i kontekst af det fantastiske

**Fokus på det inkongruente,
det der ikke umiddelbart hænger sammen**

Børn er ansvarlige overfor nogen og noget

Undersøgelse for ændringspotentialer

DOMÆNE TEORIEN

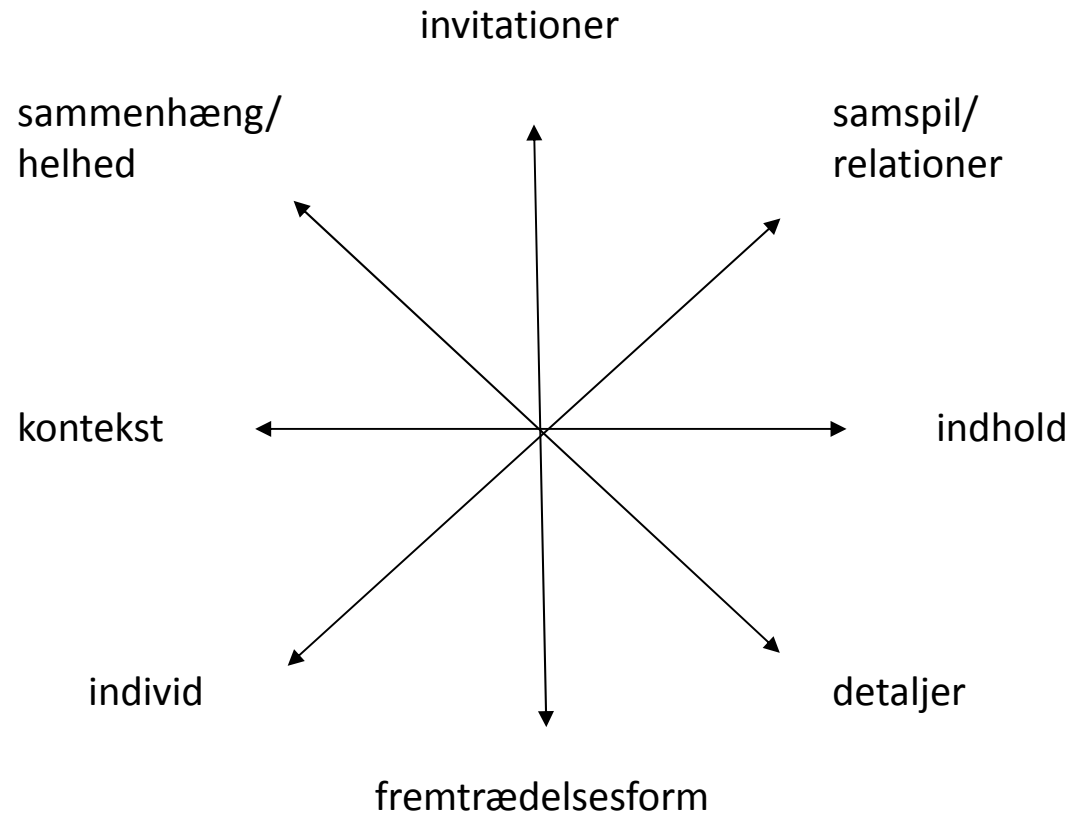
**Børns og unges problemadfærd som
invitationer til at komme tilstrækkeligt
på afstand af det, der var engang**

Arbejde med de største forskelle

**”Beautiful answers comes out
of beautiful questions”**

**”De problemer, der findes i verden i dag,
kan ikke løses ved hjælp af den
form for tænkning, der har skabt dem”
(Albert Einstein)**

Opmærksomhedspunkter
– hvad giver vi liv til?

Risiko for "reduction" og "disjunction" –
fordi han eller hun "er" ...

**Kreativiteten, der kommer ud af, at
tilsyneladende modpoler kun eksisterer
i kraft af hinanden**

**”Bateson is arguing for the creativity, that
emerges out of the interaction of multiple
perspectives” Montuori, 2005**

**Her bygges på en grundlæggende forestilling
om, at helheden er mere end summen af de
enkelte dele. Det uanede opstår, når vi er
optaget af, hvordan delene spiller sammen på
den mest udviklingsfremmende måde.**

Arbejde med det inkongruente,
det der plejer at leve adskilt

én
fremtrædelses-
form

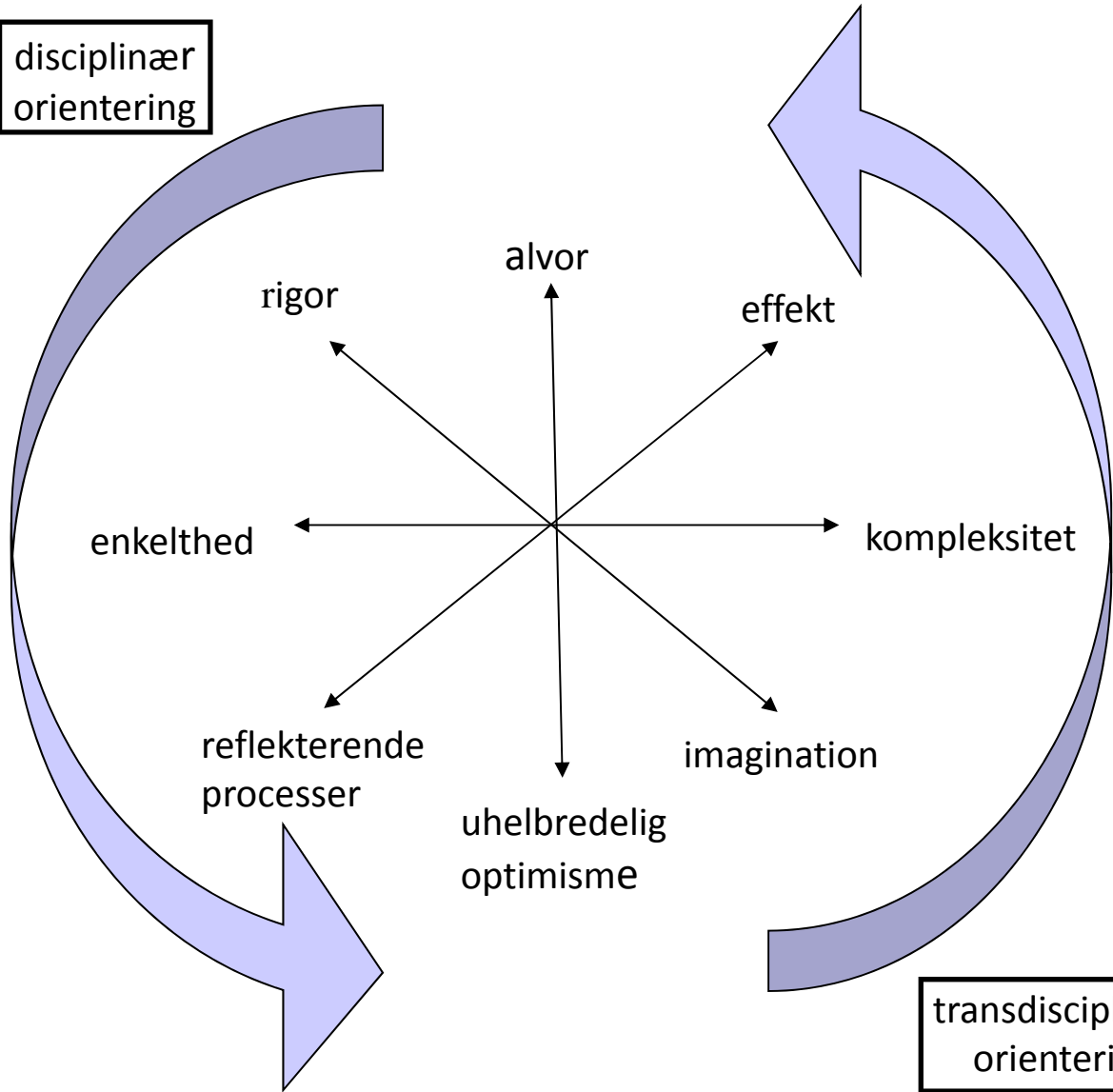
komplementær
fremtrædelses-
form

(I lyset af de afgørende
kontekster/sammenhænge)

Antropologisk nysgerrighed / uærbødighed: forskelle,
der gør forskel, det er her, invitationerne bliver tydelige

At arbejde med komplementariteter

disciplinær orientering

transdisciplinær orientering

Diagnostiske illustrationer

Børn med "særlige behov" til "særlige invitationer"

Skabe kontekster, hvor det bliver muligt at få øje på invitationerne

Inddrage mangfoldige benævnelser for kompleksiteten

Det komplementære folder sig ud lige foran øjnene på os

Gøre det tilstrækkeligt stort - være på udkig efter åbninger – undgå at gøre mere af det samme

ADHD som komplementaritet

Fremtrædelsesform:

Impulsivitet, uopmærksomhed,
hyperaktivitet, udfordrende adfærd

Invitationer, der kommer ud af:

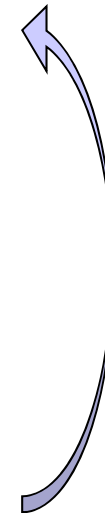
Tvivl på egne muligheder
Begrænsede erfaringer med at
bede om hjælp
Have tillid til andre

Autisme spektrum som komplementaritet

Fremtrædelsesform:
Ritualiseret adfærd og
begrænset kontakt med andre
Vanskeligheder med problemløsning

Invitationerne, der kommer ud af:
Tvivl på egne muligheder
i det sociale samspil med andre

OCD og Tourette Syndrom som komplementære fænomener

Oplevelse af
utilstrækkelighed

Kompenserende behov
for kontrol, der bliver til

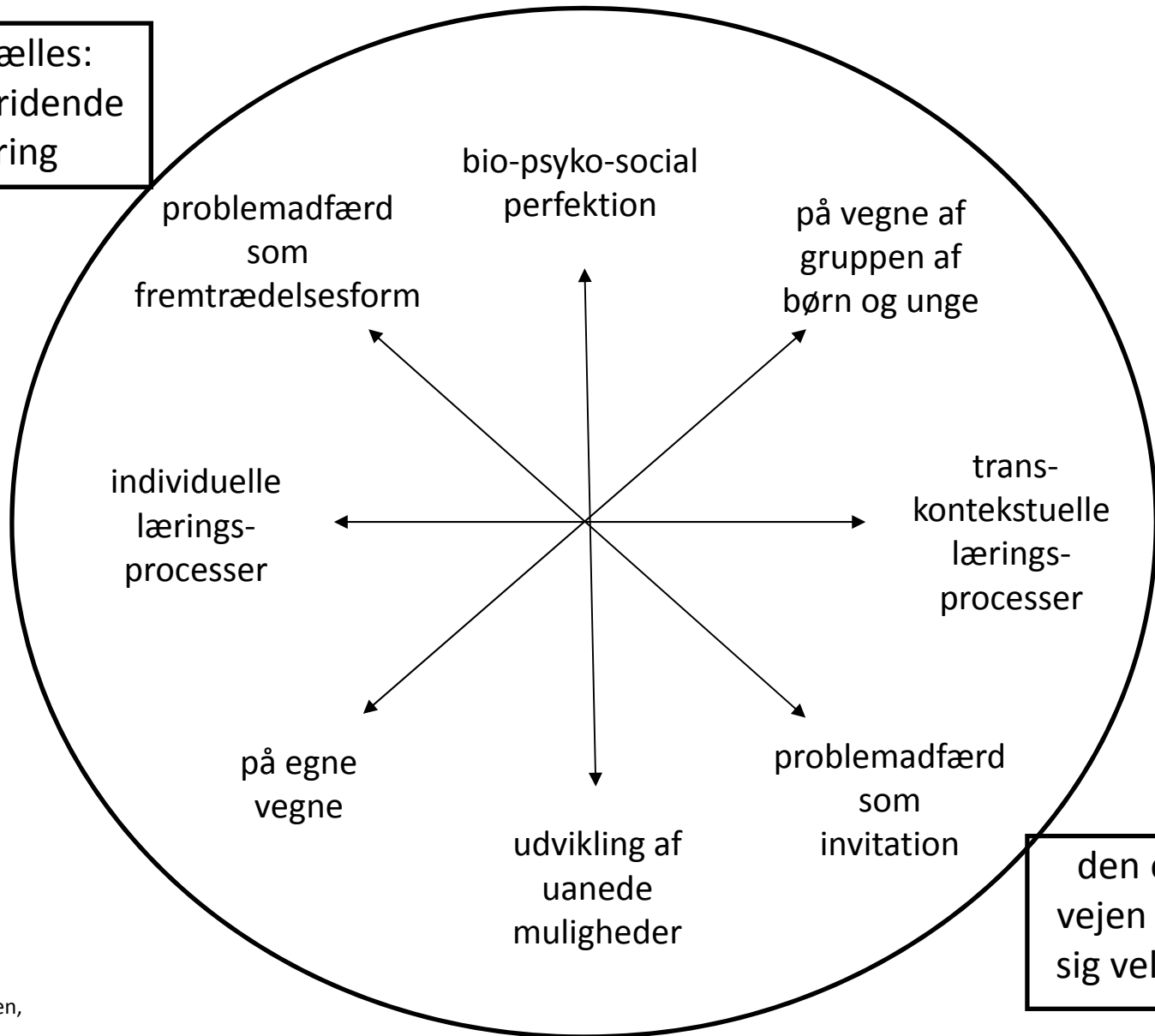
...

tvangssymptomer

Deltagelse i udvikling af det uanede

det fælles:
overskridende
læring

den enkelte:
vejen til at føle
sig velkommen

